

Na kraju publikacije nalaze se sažeci na francuskom i engleskom jeziku (255-266) te bilješke o autorima (267-369).

Ova studija rezultat je skupnog i interdisciplinarnog promišljanja o ratnom prijestupništvu na temelju raznovrsnih pisanih i likovnih izvora. Autori su većinom tematizirali dobro poznate ratne epizode. Njihov se pak izvorni doprinos sastoji u tome što su istražili specifične oblike i manifestacije nasilja na bojnopolju te načine na koje je prijestupništvo djelovalo na izvršitelje i žrtve u individualnom ili kolektivnom smislu. Tim je pitanjima, mimo recentnih radova o psihološkim učincima ratovanja, do sada bila posvećena skromna istraživačka pozornost. Osobito su vrijedini prilozi u kojima se uspoređuju po dva slučaja prijestupništva prema jednom političko-društvenom entitetu. Premda se iz naslova naslućuje da teme pokrivaju razdoblja od antike do najnovijeg doba, težište je ipak na antičkoj i donekle suvremenoj ratnoj povijesti, dok manjkaju prilozi o srednjovjekovnom i ranonovovjekovnom ratovanju. Knjiga udovoljava standardima znanstvenog pisanja u zastupljenim disciplinama. Služeći se njome, frankofoni će čitatelji steći dobar temeljni uvid u glavna obilježja ratnih prijestupa u povijesnoj perspektivi.

Josip Parat

Pavol MALINIÁK i Imrich NAGY: *Turci na obzoru (Z prameňov k uhorsko-osmanským vzťahom)* (Kraków: Spolok Slovákov v Poľsku, 2013). 245 str. ISBN 978-83-7490-652-4.

Nakladnici ove knjige, čiji naslov preveden na hrvatski glasi *Turčin na obzoru (Iz izvora ugarsko-osmanskih odno-*

sa), su Slovačka udruga u Poljskoj (Spolok Slovákov v Poľsku – Towarzystwo Słowaków w Polsce) i Humanistički fakultet Sveučilišta Mateja Bela u Banskjoj Bistrici (Slovačka). Knjiga je objavljena na slovačkom jeziku u Krakovu. Suautori djela, Pavol Maliniák i Imrich Nagy, predavači su na Katedri za povijest Humanističkog fakulteta Sveučilišta Mateja Bela u Banskjoj Bistrici. Knjiga je svojevrsna antologija ili zbornik, a sastoji se od dviju strogo razgraničenih cjelina koje ujedinjuju zajednički predgovor (*Predhovor*, 5-8) i druga nakladnička oprema. Prvi dio knjige donosi rad iz pera Imricha Nagya o životu i djelu humanista Erazma Roterdamskog (1469-1536) te njegovom manje poznatom djelu kojim poziva na vojnu protiv Osmanlija (*Erazmus a jeho apel na vedenie vojny proti Osmanom*, 9-31). Najveći dio prve cjeline knjige zauzima prijevod ovoga Erazmova spisa s latinskog na slovački (*Nanajvýš prospěšná úvaha o vyhlášení vojny Turkom pri príležitosti výkladu 28. žalmu*, 31-99). Drugu cjelinu ovog izdanja čine članak Pavla Maliniaka o kapetanu utvrda Čabrad i Krupina Ivanu Kružíču (*Čabradský a krupinský kapitán Ján Kružíč*, 99-115) te prijevod izbora iz njegove s Osmanlijama povezane korespondencije na slovački (*Výber z listov a listín (1549 – 1576)*, 116-203). Zatim slijede popisi korištenih izvora (204-214) i literature (215-224), sažetci na mađarskom (225-228) i njemačkom jeziku (229-233), imensko (234-239) i mjesno kazalo (240-244) te popis ilustracija (245).

Iako se njihova knjiga u naslovu opredjeljuje za pristup Osmanlijama kroz prizmu ugarske povijesti, čija su neupitna sastavnica sve do modernih vremena bila slovačka područja i stanovništvo, autori se u predgovoru predstavljaju kao prije svega slovački povjesničari te ukazuju na nedostatak zbirki izvora o Osmanlijama na slovačkom jeziku. Svoju knjigu promatraju kao dio

tradicije proučavanja odnosa s Osmanlijama – u sklopu povijesnih i povijesno-književnih istraživanja – s fokusom na stereotipe o Osmanlijama u kršćanskim izvorima (putopisima, pjesništvu, dnevnicima, korespondenciji). U predgovoru se, osim toga, naglašava da su dosadašnja imagološka istraživanja ukazala ne samo na dominaciju slika o „Turčinu“ kao neprijatelju, Božjoj kazni za grijeh kršćana, krvoločnom tiraninu ili divljaku, nego i na prisutnost nekih benignijih prikaza Osmanlija – npr. kao „prijateljskog Turčina“ ili „pobožnog muslimana“. Ova knjiga, prema riječima autora, ima cilj proširiti bazu izvora o Osmanlijama na slovačkom, kako bi bila temelj za daljnja istraživanja.

Imrich Nagy započinje prvu cjelinu knjige vrlo informiranom biografijom Erazma Roterdamskog te iscrpnim pregledom najznačajnijih radova. Autor naglašava utjecaj talijanskog humanista i povjesničara Lorenza Valle na njegov razvoj, poglavito u vezi s pristupom starim kršćanskim tekstovima. Osim općenito poznatih Erazmovih filoloških, poput *Adagia*, i književnih doprinosa, kao što je znamenita *Pohvala ludosti*, Nagy ističe i njegove teološke spise, prvenstveno *Enchiridion Militis Christi* (*Priručnik Kristova vojnika*) iz 1503., napisan pod utjecajem predreformacijskog katoličkog pokreta za reformu *devotio moderna* i znamenitog promicatelja praktične pobožnosti nasljedovanjem Krista, Tome Kempenca (autor to ne spominje, ali u tom djelu možemo naći i za nastavak ovog prikaza relevantni citat „Potrebno je ubiti Turčina, a ne čovjeka“, što je svojevrsna verzija Augustinova „Cum dilectione hominum et odio vitiorum“). U tom je spisu Erazmo pozvao na povratak kršćanskim korijenima, prije svega biblijskom tekstu, zbog čega su ga mnogi kasnije smatrali neposrednim prethodnikom reformacije, pokreta o kojem se krajem svoga ži-

vota izbjegavao jasno očitovati. U ovom kontekstu, autor ističe i da je Erazmo, potaknut otkrićem Vallinih komentara novozavjetnog teksta *Vulgate*, započeo rad na novom – humanističkom – latinskom prijevodu Biblije (1516. objavio je prijevod Novoga zavjeta pod naslovom *Novum instrumentum...*). Nagy naglašava da je najaktivniji period Erazmova života započeo 1516., kada postaje savjetnikom novog španjolskog kralja Karla I. (kasnijeg cara Karla V.), kojemu je Erazmo posvetio svoj svojevrsni priručnik za postupanje kršćanskih vladara *Institutio principis Christiani (Odgoj kršćanskoga vladara)*, objavljen iste godine. U njemu je predstavio svoju viziju uređene kršćanske vladavine i države koja živi u prijateljskom savezu s drugim kršćanskim državama, a oštro je, kao što Nagy ne propušta primijetiti, kritizirao međusobna rivalstva i hegemonijske ambicije kršćanskih država, koje su nerijetko dovodile do međukršćanskih ratova (uzgred, literatura u ovom, danas prilično zaboravljenom, moralističkom djelu vidi antitezu gotovo istovremeno napisanom i danas mnogo poznatijem Machiavellievom *Vladaru*). Osim toga, Erazmo se danas nerijetko slavi i – kao što ćemo vidjeti kasnije, ne sasvim zaslužno – kao pacifist, zbog djela *Querela Pacis* (*Tužaljka mira*) i *Dulce Bellum Inexpertis* (*Rat je sladak onima koji ga nisu okusili*), u kojima govori protiv ratovanja.

U nastavku svoga priloga Nagy se fokusira se na jedno od posljednjih Erazmovih značajnijih djela, protuosmanski spis *Utilissima consultatio de bello Turcis inferendo, et obiter enarratus psalmus XXVIII* – u slobodnom hrvatskom prijevodu: *Vrlo korisno promišljanje o ratu koji je potrebno voditi s Turcima i usputni komentar psalma 28* – poznat i kao *De bello Turcico (O turskom ratu)*. Ovaj Erazmov traktat kojim se upozoravalo na osmansku prijetnju i pozivalo na hitno djelovanje objavljen je 1530. u Kölnu. Povod na-

stanka ovog djela, smatra autor, smješta ga u kontekst ugarsko- (možemo mirne duše dodati i hrvatsko-) osmanskih odnosa. Naime, ono je napisano pod dojmom osmanskog pokušaja osvajanja Beča 1529., kao i prethodnog uspješnog osmanskog ratovanja u obližnjoj Ugarskoj, poglavito osmanske pobjede kod Mohača 1526. Nagy ne propušta smjestiti ovaj Erazmov spis i u kontekst ostalih suvremenih djela koja su pozivala kršćansku Europu na oružanu intervenciju protiv osmanskog (i islamskog) prodora, napominjući da su se žestina i broj ovakvih apela povećali upravo u razdoblju nakon niza osmanskih uspješnih prodora koji su zapljusnuli Ugarsku (ne propustimo naglasiti, i Slavoniju i Hrvatsku) u prvoj trećini 16. st. Kao primjer onovremenih protuosmanskih invektiva Nagy navodi govor talijanskoga humanista Riccarda Bartolinija pred carem Maksimilijanom I. iz 1518. Pripomenimo *pro domo sua* da su i Hrvati na ovom polju učinili mnogo, što strani autori, pa i oni slovački, prečesto ne primjećuju – sjetimo se samo iz razdoblja 1500-30. protuosmanskih govora, pisama ili spisa Frane Marcella, Bernarda Zane, Šimuna Kožičića Benje, Franje Trankvila Andreisa, Petra Berislavića, Ivana Statilića, Marka Marulića te knezova Bernardina, Krste i Vuka Frankapana, od kojih su neki imali značajan europski odjek. Kako Nagy naglašava, Erazmov doprinos ovom žanru imao je osobitu težinu jer je se radilo o „najznačajnijem predstavniku humanizma sjeverno od Alpa“, uvaženom na europskim dvorovima. Nagy ukazuje da Erazmovi stavovi o Osmanlijama – ili kako autor najčešće navodi, Turcima – nisu ograničeni na *Utilissima consultatio*, nego su prisutni i u drugim Erazmovim djelima, osobito korespondenciji: „Štoviše, moglo bi se reći da, kako Osmanlije napreduju, ova tema postaje središnja u Erazmovim političkim promišljanjima.“ Nagy navodi i više autora koji su se u prethodnim desetljećima bavili Erazmo-

vim stavovima o Osmanlijama – Mariju Cytowsku, Antona G. Weilera, Michaela Johna Heatha, Freda Dallmayra, Jacquesa Chomarata i Jana van Herwardena. Nagy dodaje i da je već starija literatura započela raspravu o tome može li se Erazma – zagovornika rata s Osmanlijama – uopće smatrati pacifistom u apsolutnom značenju te riječi. Ipak, Nagy zaključuje da dosadašnja literatura nije dala nedvosmislene odgovore na motive i ciljeve Erazmovog protuosmanskog pisanja. Prema njemu, pitanje Erazmova pacifizma svodi se na protuslovlje između njegovog, tvrdi se, kategoričkog evandeoskog pacifizma i inzistiranja na potrebi obrane kršćanske Europe od osmanske agresije. Nagy smatra da se dilema može objasniti postupnom evolucijom Erazmovih stavova u kontekstu rasta osmanske opasnosti. Tako u jednom pismu iz 1518. Erazmo predlaže da bi najbolji način suzbijanja Turaka – zamišljenih kao svojevrsnih polukršćana – bio njihova evangelizacija, koja bi, kako je to tada vidio Erazmo, najbolje bila provedena tako da kršćani svojim moralnim primjerom i iskrenom vjerom impresioniraju „Turke“, pri čemu turska strana nikako ne bi smjela steći dojam im kršćani žele preoteti moć i bogatstvo. U suprotnom, kršćani bi se spustili na razinu „Turaka“. Takvi spekulativni stavovi priskrbili su mu kritike za defetizam, pa i izdaju kršćanske stvari. Tijekom 1520-ih Erazmo polaže nade u sveeuropski kršćanski savez, koji bi samim svojim postojanjem mogao odvratiti Osmanlije od agresivnih nauma, no uviđa da europski vladari ne mare previše za osmansko prodiranje u srednju Europu, nego se sa žarom unose u međukršćanske sukobe. Po mohačkom rasapu 1526., sudbina Ugarske sve više zaokuplja Erazma, što je vidljivo i iz njegove korespondencije. Ipak, i u ovom razdoblju Erazmo, primjećuje Nagy, inzistira da se i prema „Turcima“ treba postupati milosrdno, jer je također riječ o ljudima koji jednoga dana

moгу postati kršćani. Prvi pad Budima 1529. i opsada Beča iste godine navode Erazma, tvrdi Nagy, na promjenu stava, pa, na izričit zahtjev njegova korespondenta Johannes Rincka, nastaje spis *Utilissima consultatio*. Poticaj za pisanje bila su također, predlaže Nagy, i neka druga suvremena djela koja su se bavila stanjem u Ugarskoj i pozivom na otpor Osmanlijama, prvenstveno Lutherovi spisi *Vier tröstliche Psalmen an die Königin zu Ungarn* (Četiri utješna psalma upućena ugarskoj kraljici) i *Vom Kriege wider die Türken* (O ratu protiv Turaka), kojima je Erazmo dijelom odgovorio u svom spisu, te djela španjolskog humanista Juana Luisa Vivesa *De dissidiis Europae et bello Turcico* (O europskim razmiricama i ratu protiv Turaka) i *De conditione vitae Christianorum sub Turca* (O tome kako žive kršćani pod Turčinom).

Polazište spisa *Utilissima consultatio* je komentar 28. psalma (*K tebi, Gospode, vičem*) koji sadrži vapaj Izraelićana Bogu da bude njihova zaštita i oslonac te kazni njihove neprijatelje. Erazmo se u svojoj interpretaciji ovog starozavjetnog fragmenta slaže s Lutherom da su Osmanlije Božja kazna, točnije, kazna za nepoštivanje saveza koji su kršćani sklopili s Bogom. Za razliku od Luthera, Erazmo u ovome ne vidi primicanje Posljednjeg suda, nego priliku za poboljšanje kršćana. Prema Erazmu, za osmanske uspjehe zaslugu nisu imali sami Osmanlije, nego kršćanska nesloga. Poziva stoga carski sabor da podrži obranu Ugarske. Kako bi uvjerio sabornike i ostale čitatelje, prikazuje razvoj osmanske dinastije i države od eponimskog osnivača Osmana do Erazmovih dana. Osmanlije više nisu spekulativni „polukršćani“ koji čekaju biti osvojeni kršćanskom ljubavlju, već „užasne zvijeri“ i „narod zaražen svakovrsnim zločinom i opačinom“ s kojim se mora oružano razračunati. Nagy naglašava da Erazmo kao preduvjet kršćanske pobjede vidi obnovu vrlina u kršćanskom

taboru, što samorazumljivo treba uključivati izmirenje i ujedinjenje kršćanskih vladara – uz cara moraju rame uz rame protiv Osmanlija nastupati i francuski kralj te austrijski nadvojvoda. Štoviše, troškove rata bi trebali snositi velikaši odricanjem od luksuza. Ipak, primjećuje Nagy, Erazmo je odbio klasificirati rat protiv Osmanlija kao *bellum justum* (pravedni rat), već ga je držao *bellum necessarium* (neophodnim ratom). Nakon ovoga iscrpnog i vrlo dobro istraženoga uvodnog rada slijedi tekst spisa, koji su preveli autori.

I drugi dio knjige slijedi formulu uvodni rad posvećen autoru izvora i tekst izvornog gradiva. Za hrvatske povjesničare od osobite je važnosti što u svom radu Pavol Maliniak analizira ličnost Ivana Kružića (oko 1525-1580), odvjetka hrvatske plemićke obitelji koja se istakla u protuosmanskim ratovima, a čiji je najpoznatiji pripadnik bio kliški zapovjednik Petar Kružić. Maliniaku je Ivan Kružić prije svega zanimljiv jer je u razdoblju dok je bio kapetan gradova Čabrad (mađ. Csábrág, 1550-52) i Krupina (mađ. Korpona, 1553-72) ostavio priličan broj pisama koja se odnose na ratovanje Osmanlija u ovom kutku Gornje Ugarske koji se danas nalazi na teritoriju Slovačke. Kao važne prethodnike svom istraživanju, Maliniak navodi radove Kálmána Thalyja i Michala Matunáka o dvjema spomenutim utvrdama, a u svom radu koristi raznoliku izvornu građu i literaturu drugih autora. Za Kružićeve odnose s Osmanlijama Maliniak je našao osobito važnu građu u zbirci pisama budimskih beglerbegova (*A budai basák magyar nyelvű levelezése I. 1553 – 1589*, Budapest 1915) koju su priredili Sándor Takáts, Ferencz Eckhart i Gyula Szekfű. Maliniak je osim toga koristio i radove hrvatskih povjesničara i povjesničara književnosti o rodu Kružića i samom Ivanu Kružiću. On tako spominje radove Marka Perojevića, Antuna Šimčika, Iva-

na Jurkovića te Marka Dragića i Ivane Odže. Na osnovi ove građe i literature, autor u nastavku daje kratki prikaz povijesti obitelji Kružić do Ivanova razdoblja. Šteta je da protuosmanska djelatnost u službi Habsburgovaca Ivanova oca (u okviru izvanbračnoga odnosa), znamenitoga branitelja Klisa, Petra (oko 1490-1537) nije dobila u autorovu prikazu važnu ulogu. Kao važan događaj obiteljske povijesti izdvaja činjenicu da je Petar Kružić došao u posjed istarskoga Lupoglava, no ne spominju se njegovi drugi posjedi poput Brezovice (Križevačka županija), Belaja (Zagrebačka županija) ili Sokola (Kninska županija). Maliniak ukazuje da je Ivan Kružić mladost proveo u službi Habsburgovaca, boreći se protiv Osmanlija i njihovih saveznika na ugarskom bojištu. Autor zamjećuje u ovom razdoblju prisutnost Hrvata u Gornjoj Ugarskoj, poput zapovjednika Bartolomeja Hrvata (Crovatt, Horváth, kasnije Bartolomej Chorvatovich), koji je već 1544. djelovao oko grada Komárno (mađ. Komárom), kasnije često u blizini Ivana Kružića. Prvi podatak koji autor iznosi o Ivanovoj vojnoj karijeri je onaj da je bio konjanički zapovjednik u Schmalkaldskom ratu, koji se vodio između Habsburgovaca i njemačkih protestantskih knezova 1546-47., a, prema jednom kasnijem dokumentu koji donosi Maliniak, Ivan Kružić se hvalio da je, ni više ni manje, brzim djelovanjem protiv jednoga neprijateljskoga vojnika spasio život caru Karlu V. na bojištu u Saskoj, zbog čega je uzdignut u plemeniti stalež i uveden u Red zlatne mamuze. Jedan suvremenik, ističe autor, nazvao je ovu priču sumnjivom (isti suvremenik ga opisuje kao *armigera* s dva konja tijekom Schmalkaldskog rata). U razdoblju 1548-1550. Ivana Kružića nalazimo u habsburškoj vojsci koja je pod zapovjedništvom grofa Nikole Salma ratovala u Gornjoj Ugarskoj protiv zapoljevaca, a od ovoga perioda može ga se pratiti kontinuirano u izvorima. Po zauzeću

Čabrada, Ivan Kružić postaje njegovim kapetanom. Godine 1550. Ivan Kružić, prema vjerodostojnim izvorima, uspijeva ozakoniti svoje izvanbračno podrijetlo – sumnjanje u koje je bilo kažnjivo globom – i stječe plemićki naslov i grb te imetak. Maliniak ističe da su sumnje u zakonitost njegova porijekla nastavile kolati i dalje, ostavivši traga u izvorima. Od 1552. Ivan Kružić sudjeluje u ratovanju protiv Osmanlija, ali je iste godine smijenjen s položaja čabradskoga kapetana, izgubivši pritom i dio imanja. Ipak, došlo je do preokreta 1553. kada mu je povjeren položaj krupinskoga kapetana, koji je uključivao i zapovjedništvo nad širim područjem. Nakon što su iste godine Osmanlije osvojili gornjougarski grad Fil'akovo (mađ. Fülek) i osnovali sandžak sa sjedištem u tom gradu, Kružićeva kapetanija se našla pod velikim osmanskim pritiskom. U ovom razdoblju, Ivanu Kružiću počinju stizati i pisma osmanskih zapovjednika, poglavito budimskih beglerbegova, koja su isprva sadržavala prijete, a kasnija sadržavaju i informacije o razmjeni zarobljenika i međusobnim susretima. O Kružićevom bogatstvu – bolje rečeno, kreditnom bonitetu – što ga je stekao kao krupinski kapetan, svjedoči podatak koji Maliniak iznosi o tome da je 1558. od Ferdinanda I. za 7000 zlatnika dobio u zalog Čabradsku gospoštiju te da je za popravak utvrde Čabrad potrošio još 2000. Svoj položaj dodatno ojačava sljedeće godine ženidbom iz obitelji Pálffy, koji su prije njega držali posjed. Društveni uspon Ivana Kružića privremeno prestaje kada tijekom jednoga pohoda u Ugarskoj 1562. pada u osmansko zarobljeništvo, pa upravljanje njegovim posjedom preuzima njegova supruga. Kako Maliniak navodi, Ivan Kružić u međuvremenu dospijeva u Istanbul. Tek sa zatopljenjem habsburško-osmanskih odnosa 1565. dogovoreno je njegovo oslobađanje uz otkup od 30.000 talira. O zbivanjima vezanim za Kružićevo oslobađanje

i povratak na habsburški teritorij, koji je završio razgovorom s novim kraljem Maksimilijanom, svjedoči izvanredan izvor – dnevnik jednoga od posrednika, Jakoba Betzeka (koji je 1979. objavio Karl Nehring), koji uključuje i neka Kružićeva razmišljanja. Ivan Kružić se vraća na položaj krupinskog kapetana (na kojem ostaje do 1576.), a, usprkos dugovima koje je stekao zbog prijašnjih akvizicija, 1569. uzima u zakup vlastelinstvo Likava u županiji Liptov (mađ. Liptó) za 25.000 te 1575. gradove Svätý Jur i Pezinok za 132.000 zlatnika. Istodobno, nastavlja se njegov uspon u vojno-upravnoj hijerarhiji habsburške Gornje Ugarske: oko 1570. postao je vršitelj dužnosti upravitelja glavnog kapetanata područja s ove strane Dunava, a 1574. liptovski župan. U ovom razdoblju Kružić organizira obranu protiv novih osmanskih prodora, a dopisivanje s osmanskim zapovjednicima ponovo počinje. Kruna njegovog karijernoga uspjeha bilo je imenovanje za predstojnika dvora Rudolfa II. Habsburgovca. Iz perspektive hrvatske historiografije, Maliniakova uvodna biografija Ivana Kružića, opremljena brojim navodima iz našoj historiografiji manje poznatih izvora i literature, važna je nadopuna postojećim radovima o obitelji Kružić, pretežno fokusiranima na njegova oca, Petra Kružića.

Nakon uvodne studije slijedi prijevod na slovački 40 pisama koja je napisao Ivan Kružić ili su njemu napisana, a odnose se na ratovanje ili dodire s Osmanlijama tijekom njegovog službovanja na položaju krupinskoga kapetana 1549-1576. Ono uključuje dopisivanje s ugarskim zapovjednicima, ali i onima osmanskima, te dvorskim i ugarskim institucijama. Od ovih pisama 20 je napisano na latinskom, 10 na mađarskom i 10 na njemačkom jeziku. Prijevodi pisama su opremljeni podacima o datumu i mjestu pisanja te kratkim registama.

Dino Mujadžević

Ladislav DOBRICA i Ivana POSEDI: *Kronika franjevačkog samostana u Vukovaru: Knjiga I (1722.-1780.)*. Gradivo za povijest Vukovarsko-srijemske županije županije, knjiga XIV (Vukovar: Državni arhiv u Vukovaru, Franjevački samostan Vukovar i Hrvatska franjevačka provincija sv. Ćirila i Metoda, 2020). XXI + 468 str. ISBN 978-953-7980283.

U izdanju Državnog arhiva u Vukovaru, Franjevačkog samostana u Vukovaru i Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda objavljena je u biblioteci *Gradivo za povijest Vukovarsko-srijemske županije* prva knjiga *Kronike franjevačkog samostana u Vukovaru (1722.-1780.)*. Knjigu su priredili i filološki obradili Ladislav Dobrica i Ivana Posedi, a stručnu redakciju prijevoda napravio je Šime Demo. Osim Ladislava Dobrice i Ivane Posedi, tekst na njemačkoj gotici i predstandardnom hrvatskom jeziku transkribirali su Markus Leideck, Ivan Jurčević, Anton Klug i Henrik Ivan Damjanović.

Pred nama je vrlo vrijedno izdanje, koje će zabilježenim činjenicama obogatiti historiografske spoznaje o zbivanjima na području Vukovara i vukovarske okolice tijekom 18. stoljeća. Kad sam čuo da je objavljena prva knjiga ovog izdanja bio sam vrlo sretan, jer je vukovarski franjevački samostan među važnijim samostanima u Slavoniji.

Knjiga se sastoji od Riječi urednika (VII-IX), Uvodne studije (XI-XVIII), koju je napisao prvi priređivač Ladislav Dobrica, Izvornika *Kronike Franjevačkog samostana u Vukovaru* i metoda njegova objavljivanja (XIX-XXI), zatim slijedi *Kronika Franjevačkog samostana u Vukovaru* u prijepisu i prijevodu prijepisa